

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Економічний факультет
Кафедра економіки підприємства

Кваліфікаційна праця
на правах рукопису

ДИПЛОМНА РОБОТА

здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

«Організація обліку та контроль послуг, що надаються комунальними підприємствами»

Виконав: **Семенець Андрій Іванович**

студент заочної форми навчання

спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Науковий керівник:

Д.е.н., професор Мазур Н.А.

Роботу допущено до захисту перед ЕК рішенням кафедри,

протокол № ___ від «___» _____ 20__ р.

м. Кам'янець-Подільський, 2020 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ НАДАННЯ ПЛАТНИХ ПОСЛУГ	8
1.1. Поняття і суть послуги як економіко-правової категорії	8
1.2. Методичні підходи до формування інформації про витрати щодо надання послуг	14
1.3. Обліковий аспект розрахунків за надані послуги.....	22
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ НАДАННЯ ПЛАТНИХ ПОСЛУГ КОМУНАЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ ТА ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ.....	28
2.1. Економічна характеристика комунального підприємства «Слобідсько-Кульчієвецьке»	28
2.2. Стан та шляхи вдосконалення організації обліку витрат на надання платних послуг та формування їх собівартості.....	35
2.3. Стан організації розрахунків за надані послуги комунальним підприємством та їх вдосконалення.....	55
РОЗДІЛ 3. КОНТРОЛЬ ЗА ФОРМУВАННЯМ ВАРТОСТІ ПЛАТНИХ ПОСЛУГ ТА РОЗРАХУНКІВ ЗА НИМИ	68
3.1. Контроль операцій з формування витрат по наданню платних послуг	68
3.2. Порядок контролю реалізації платних послуг та розрахунків за них.....	76
ВИСНОВКИ.....	81
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	85
ДОДАТКИ.....	93

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ЄСВ – єдиний соціальний внесок

КНП – комунальне неприбуткове підприємство

КП – комунальне підприємство

МВО – матеріально-відповідальна особа

МСБО – міжнародні стандарти бухгалтерського обліку

МСФЗ – міжнародні стандарти фінансової звітності

МШП – малоцінні та швидкозношувані предмети

НП(С)БО – національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку

ПДВ – податок на додану вартість

ПЕОМ – персональна електронно-обчислювальна машина

ПП – прізвище, ім'я, по-батькові

П(С)БО – положення (стандарти) бухгалтерського обліку

ЦПХ – цивільно-правовий характер

ВСТУП

Актуальність теми. В економіці України, що розвивається в загальносвітовому руслі в напрямку постіндустріальної ери, спостерігається стрімкий розвиток сфери послуг, що проявляється у зростанні їх частки у валовому внутрішньому продукті та збільшенні зайнятих осіб у даній сфері. Таким чином, сфера послуг відіграє роль одного з найважливіших секторів національного господарства, а її розвиток є пріоритетним для економіки країни.

Для забезпечення добробуту населення важливе значення має обсяг і якість наданих різного роду комунальних послуг. Що, в свою чергу, залежить від ефективного функціонування підприємства, яке їх надає на ринку. Важливим напрямом підвищення ефективності функціонування такого суб'єкта господарювання є удосконалення системи обліково-аналітичного забезпечення контролю за його витратами та станом розрахунків за надані послуги.

Завдяки належній організації обліку та контролю досягається зниження рівня витрат та їх ефективність, покращується процес управління заборгованістю споживачів послуг, скорочується час на опрацювання інформації для підвищення оперативності формування облікових даних, необхідних для контролю й прийняття управлінських рішень. Це підвищує можливості своєчасного реагування на негативні явища, що виникають при здійсненні господарських операцій та процесів.

Дослідження різних аспектів сфери послуг знайшли своє відображення в роботах вітчизняних і закордонних учених: Калачова І. [25], Котлер Ф. [29], Любіцева О. [35], Рендер Б. [71], Резнікова В. [64], Стаханов В. [69] та інші. У той же час, питання щодо сутності поняття «послуга» залишаються дискусійними і недостатньо дослідженими.

Проблеми, пов'язані з обліком і формуванням собівартості досліджували у своїх працях такі економісти як Дерій В. [18], Кулинич М. [33], Пилипенко

А. [45], Череп А. [75], Яругова А. [77] та інші. Проте проблема побудови цілісної системи обліку, формування собівартості послуг залишається відкритою.

У розробку питань теорії та методології обліку розрахункових операцій, в тому числі за надані послуги, вагомий внесок зробили вчені: Безклубий І. [3], Бондаренко О. [7], Власова І. [12], Горбачова О. [15], Жарнікова В. [24] та інші.

Низка зазначених невирішених проблем обліку і контролю надання послуг і зумовлюють необхідність подальших досліджень.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Результати дипломної роботи знайшли відображення в науково-дослідних роботах кафедри економіки підприємства економічного факультету за темою «Розвиток суб'єктів економічної діяльності в умовах мікро- та макроекономічних трансформацій ХХІ ст.» (державний реєстраційний номер 0119U002955, термін дії 2019-2024 рр.

Метою дослідження є розробка пропозицій щодо удосконалення організації обліку та контролю процесу надання послуг комунальним підприємством за результатами теоретичних досліджень та критичного аналізу існуючої практики обліку.

Для досягнення визначеної мети в процесі проведення дослідження були поставлені й вирішені такі завдання:

- уточнити економіко-правову сіть категорії «послуга»;
- проаналізувати методичні підходи щодо формування витрат при наданні послуг;
- дослідити обліковий аспект розрахунків за надані послуги;
- провести аналіз економічних показників діяльності досліджуваного підприємства;
- дослідити загальний стан організації облікового процесу на підприємстві;
- проаналізувати діючий порядок організації первинного, аналітичного та синтетичного обліку формування витрат з надання послуг та окреслити

можливі шляхи його вдосконалення;

- проаналізувати діючий порядок організації первинного, аналітичного та синтетичного обліку розрахунків за надані послуги та внести пропозиції щодо їх вдосконалення;

- дослідити процес контролю за формуванням витрат з надання послуг на підприємстві;

- дослідити процес контролю за станом розрахунків із споживачами наданих послуг.

Об'єктом дослідження є господарська діяльність комунального підприємства в частині операцій пов'язаних з обліком та контролем формування витрат на надання послуг та стану розрахунків з споживачами цих послуг.

Предметом дослідження є комплекс теоретичних, методичних і організаційних засад обліку та контролю наданих послуг комунальним підприємством з вивозу побутових та інших відходів.

Методи дослідження. В процесі дослідження використано структурний та порівняльний аналіз (проведення аналізу показників фінансово-господарської діяльності за досліджуваній період), системний підхід (дослідження стану обліку надання послуг як цілісної системи), економічного аналізу (вивчення фінансового стану комунального підприємства), статистично-аналітичний (проведення економічних розрахунків), а також абстракції, індукції і дедукції, поєднання аналізу та синтезу, узагальнення, що дало можливість вирішити поставлені завдання.

Теоретичною та інформаційною базою дослідження є нормативно-правові акти, що регламентують як загальний порядок обліку та контролю на підприємстві так і окремих його ділянок, які пов'язані з відображенням процесу надання послуг та розрахунків за них, наукові статті, монографії, матеріали досліджень, проведених за участю автора, фінансова, бухгалтерська та статистична звітність комунального підприємства, а також дані первинних

документів та реєстрів обліку комунального підприємства в частині відображення процесу надання послуг та розрахунків і їх споживачами.

Елементи наукової новизни одержаних результатів:

уточнено:

- поняття «послуга» як економіко-правової категорії;
- облікову суть розрахунків за надані послуги.

Апробація результатів дослідження. Результати досліджень доповідались та знайшли обговорення на VIII науково-практичній конференції студентів та молодих вчених «Сталий розвиток України: проблеми та перспективи» - тема доповіді «Трактування основних понять при організації обліку розрахунків за надані послуги», а також на науковій конференції студентів і магістрантів за підсумками НДР у 2019-2020 навчальному році проведеної в КПНУ імені Івана Огієнка – тема доповіді «Особливості обліку розрахунків за надані послуги».

Публікації. Результати досліджень опубліковані у 1 науковій праці «Трактування основних понять при організації обліку розрахунків за надані послуги» - тезах доповіді загальним обсягом 0,2 д.а. [66]

Структура та обсяг роботи. Загальний обсяг роботи 84 стор. В дипломній роботі розміщено 24 таблиці на 24 стор., 15 рисунків на 15 стор., 8 додатків на 17 стор. Вона складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел на 8 стор., який містить 77 найменувань.

ВИСНОВКИ

Провівши роботу з вивчення порядку організації обліку та контролю послуг, що надаються комунальними підприємствами, можемо зробити наступні висновки.

1. З розвитком постіндустріальної економіки зростає обсяг послуг. Послуги створюють умови для нормального або більш ефективного функціонування всіх учасників ринку, забезпечуючи повсякденний комфорт, підвищуючи якість життя в суспільстві, сприяючи збільшенню вільного часу та звільненню основних видів діяльності від виконання функцій обслуговування виробництва та забезпечуючи його нормальне функціонування.

Ми прийшли до висновку, що послуга є економічною діяльністю, в результаті якої утворюються блага, які є специфічним товаром інфраструктурного характеру, який є невідчутний і не тягне за собою права власності на кінцевий продукт, і який спрямовано на забезпечення ефективного функціонування учасників ринку.

2. При наданні послуг важливим моментом є ефективність такої діяльності і одним із шляхів її забезпечення є чіткий облік і контроль витрат на їх здійснення.

Спостерігаючи сучасні тенденції перетворень на українських підприємствах, слід констатувати перехід від традиційного способу планування та обліку витрат методом калькуляції до бюджетної форми планування та обліку витрат на якість.

3. Так як при наданні послуг між собою тісно пов'язані процеси виробництва, реалізації і споживання на одне із ключових місць виходить питання належної організації обліку розрахунків зі споживачами послуг. При цьому слід приймати до уваги, що розрахункові операції є об'єктом обліку, по-перше, як динамічний процес (проведення платежу) і, по-друге, як статичний стан, тобто заборгованість між суб'єктами розрахунків.

При цьому облікову суть розрахунків можна звести до двох основних моментів: визначення умов платежу та - відображення дебіторської чи кредиторської заборгованості на рахунках бухгалтерського обліку і в звітності. А трактування поняття «розрахунки», з позиції системи взаємовідносин між юридичними і фізичними особами, передбачає виникнення розрахунків у момент практичного виконання юридично оформлених фінансових зобов'язань при здійсненні товарних і нетоварних операцій.

4. Дослідження проводились на матеріалах Комунального підприємства «Слобідсько-Кульчієвецьке» Слобідсько-Кульчієвецької сільської ради, яке протягом досліджуваного періоду постійно нарощувало свій ресурсний потенціал і залишалось прибутковим. Однак слід зазначити що досягти позитивного результату підприємство не змогло б без отримання дотацій та субвенцій з місцевого бюджету об'єднаної територіальної громади.

Загалом можемо говорити про те, що КП «Слобідсько-Кульчієвецьке» за результатами роботи в 2019 році є фінансово стійким. При цьому спостерігається певна тенденція до підвищення ефективності роботи підприємства.

5. Підприємство не має власної бухгалтерської служби, а користується послугами підприємця який надає бухгалтерські послуги. Підприємець, який здійснює облік, веде його із застосуванням комп'ютерної техніки з використанням пакету прикладних програм 1С: Підприємство версії 8.3.

Підприємство є суб'єктом малого підприємництва. При цьому облік ведеться за загальною системою, а звітність здається відповідно до П(С)БО 25. Підприємство перебуває на загальній системі оподаткування, однак не зареєстроване як платник податку на додану вартість.

6. Первинний, аналітичний та синтетичний облік витрат по наданню послуг на досліджуваному підприємстві в цілому організований у відповідності з нормативними документами.

Проте, проведені дослідження дають підстави для запровадження окремих заходів по його вдосконаленню. Так, в частині організації первинного обліку доцільним є запровадження графіку документообороту. В частині організації аналітичного обліку витрат, за результатами вивчення їх структури, пропонується скорочення статей витрат як прямих, так і адміністративних. А з метою підвищення аналітичності обліку витрат на надання послуг вносяться пропозиції щодо змін в робочий план рахунків бухгалтерського обліку.

7. Взаємовідносини КП «Слобідсько-Кульчієвецьке» із споживачами послуг базуються на договірних засадах. Розрахунки здійснюються за тарифами розрахованими згідно відповідних нормативних документів. Найбільшими замовниками послуг підприємства є побутові споживачі. Контрагенти підприємства досить чітко дотримуються платіжної дисципліни не допускаючи протермінування у платежах.

Облік розрахунків налагоджений належним чином в розрізі окремих споживачів. Його вдосконалення вбачається в організації власної абонентської служби, внесенні змін до робочого плану рахунків з метою підвищення аналітичності інформації по рахунку 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками».

8. Важливе значення для ефективної роботи підприємства є належним чином налагоджений контроль за формуванням його витрат. Враховуючи незначний період діяльності підприємства зовнішніх контрольних заходів на ньому не проводилось. Контрольні процедури обмежуються внутрішніми заходами. При цьому ніяких порушень в продовж досліджуваного періоду не було виявлено.

9. Що до контролю за станом розрахунків за надані послуги із споживачами на досліджуваному підприємстві мали місце незначні порушення, які досить легко можна усунути без запровадження спеціальних заходів. Крім того вважаємо, що на підприємстві потрібно і на далі підсилювати контроль за дотримання платіжної дисципліни споживачами,

особливо в сегменті комерційних структур. Необхідно запровадити в практику періодичне проведення інвентаризації розрахунків з оформленням відповідних актів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ассэль Г. Маркетинг: принципы и стратегия: учебник для вузов. Москва : ИНФРА-М, 2001. 564 с.
2. Басовський Л.Є. Контроль стану дебіторської заборгованості. URL : <http://www.elitarium.ru> (дата звернення: 29.11.2020)
3. Безклубий І. Поняття безготівкових розрахункових відносин. *Підприємництво, господарство і право*. 2015. № 1. С. 19-21.
4. Білик М. Д. Управління дебіторською заборгованістю підприємств. *Фінанси України*. 2003. № 12. С. 24-36.
5. Болт Гордон Дж. Практическое руководство по управлению сбытом; пер. с англ. Москва : МТ- Пресс, 2001. 268 с.
6. Большой бухгалтерський словарь / Под ред. Н. Азрилияна. Москва : Институт новой экономики, 1999. 574 с.
7. Бондаренко О.С. Сучасні підходи до обліку дебіторської заборгованості у вітчизняній та зарубіжній практиці. *Інвестиції: практика та досвід*. 2008. № 18. С. 36 – 39.
8. Бутинець Т. А. Розвиток науки господарського контролю: проблеми теорії, методології, практики : монографія. Житомир: ЖДТУ, 2011. 772 с.
9. Бухгалтерський словник / За ред. Проф. Ф.Ф. Бутинця. Житомир: ПП «Рута», 2001. 224 с.
10. Верхоглядова Н.І та ін. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика : навч. практич. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 536 с.
11. Вишневецький М. Інвентаризація розрахунків. *Податки та бухгалтерський облік*. 2005. №88. С.5-12.
12. Власова І.О. Облік розрахунків з дебіторами та кредиторами: Дис. канд. екон. наук. Нац. аграр. ун-т.К., 2005. 193 с.
13. Гайдучок Т. С., Цегельник Н. І. Основи бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості у вітчизняній та зарубіжній. *Економічні науки. Серія "Облік і фінанси"*. 2012. Вип. 9 (33). Ч. 1.

14. Головащенко, М. О. Ревізія і контроль. *Управління розвитком*. 2012. № 7. С. 46 - 47.
15. Горбачова О. М. Лахай Л.В. Облік та аналіз дебіторської заборгованості: проблеми та шляхи її вирішення. URL: http://www.nbuuv.gov.ua/e-journals/PSPE/2009_1/Lahay_109.htm (дата звернення: 29.11.2020)
16. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 29.11.2020).
17. Дерій В. А., Попіна С. Ю. Економічні показники витрат підприємства та собівартості продукції в обліку, статистиці й аналізі. *Облік і фінанси*. 2015. №2(68). С. 15-21.
18. Дерій В.А. Витрати і доходи підприємств у системі обліку та контролю: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, «Економічна думка», 2009. 272 с.
19. Джоббер Д. Принципы и практика маркетинга : учебн. пособие; пер. с англ. 2-е изд. Москва : Издат. дом «Вильямс», 2000. 679 с.
20. Джон К. Шанк, Виджей Говіндараджан. Стратегическое управление затратами; пер. с англ. СПб.: ЗАО «БизнесМикро», 1999. 288 с.
21. Дікань Л. В. Контроль і ревізія: навч. посібник. Київ : Знання, 2007. 327с.
22. Друри К. Введение в управленческий и производственный учет: Пер. с англ. Под ред. С.А. Табалиной. Москва : Аудит, ЮНИТИ, 1998.774 с.
23. Економічна енциклопедія. Т. 3; редкол.: Б. Д. Гаврилишин, С. В. Мочерний (відп. ред.), О. А. Устенко (заст. відп. ред.). Київ : Академія ; Тернопіль : Акад. нар. госп-ва, 2002. 952 с.
24. Жарнікова В.В. Облік розрахунків з покупцями: систематизація погляді та перспективи досліджень. *Європейський науковий журнал Економічних та фінансових інновацій*, №2. 2018. URL: [file:///C:/Users/PC/Downloads/43-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-105-1-10-20190620%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/PC/Downloads/43-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-105-1-10-20190620%20(2).pdf). (дата звернення: 10.11.2020)
25. Калачова І. В. Статистика послуг: концептуальні основи реформування. *Статистика України*. 2001. № 4. С. 24-28.

26. Карпушенко М. Ю. Організація обліку: навч. посібник. Харків : ХНАМГ, 2011. 241 с.
27. Карпушенко М. Ю. Організація обліку: навч. посібник. Харків : ХНАМГ, 2011. 241 с.
28. Кім Г.В., Сопко В.В., Кім С.Г. Бухгалтерський облік: первинні документи та їх заповнення: навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 440 с.
29. Котлер Ф., Армстронг Г., Сондерс Д. и др. Основы маркетинга. Пер. с англ. Москва: Изд. дом «Вильямс», 2006. 942 с.
30. Котлер Ф. Основы маркетинга, 4-е европейское издание / Армстронг, Гари, Вонг, Вероника, Котлер, Филип, Сондерс, Джо: Пер. с англ. Москва : ООО «И.Д. Вильямс», 2010. 1200с.
31. Кужельний М.В., Левицька С.О. Організація обліку: підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
32. Кулик В. А. Облікова політика підприємства: набутий досвід та перспективи розвитку : монографія. Полтава : РВВ ПУЕТ, 2014. 373с.
33. Кулинич М. Б., Фреюк В. В. Взаємозв'язок методів калькулювання і методів обліку витрат у вітчизняній і міжнародній обліковій практиці. *Агросвіт*, 2014. № 7. С. 63-68.
34. Лисенко Н.М. Організаційно-методологічні особливості обліку дебіторської заборгованості та резерву сумнівних боргів на підприємствах житлово-комунального господарства. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2005. № 1 (44). С.144-152.
35. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг. Київ : Альтарс, 2002. 436 с.
36. Макоев О. С. Контроль и ревизия. Учебное пособие. Москва : Юнити, 2007. 256 с.
37. Матицина Н. О. Основні засади регулювання розрахункових відносин через управління дебіторською заборгованістю. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2006. № 12. С. 38-42.

38. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів, затверджені : Затверджені [наказом Мінфіну від 10.01.07 р. №2](#). URL: <https://pravo.uteka.ua/doc/Pro-zatverdzhennya-Metodichnix-rekomendacij-z-buhgalterskogo-obliku-zapasiv> (дата звернення 10.11.2020)
39. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства: затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. №635. URL: http://buhgalter911.com/Res/Zakoni/Me-todRek/metod_uchetpolit.aspx (дата звернення 10.11.2020)
40. Міжнародні стандарти фінансової звітності (переклад українською мовою – 2018 рік). URL: <https://www.minfin.gov.ua/news/view/mizhnarodni-standarty-finansovoi-zvitnosti--pereklad-ukrainskoiu-movoiu-rik?category=dohidna-politika&subcategory=buhgalterskij-oblik> (дата звернення: 29.11.2020).
41. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку : Інтерактивна бухгалтерія. URL: <http://www.interbuh.com.ua/ua/documents/onemanuals/35131> (дата звернення: 10.11.2020).
42. Овсяк Н. В., Ражченко О.Ю. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. *Вісник ЖДТУ*. 2012. URL : <http://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/3003/40.pdf?sequence=1> (дата звернення 10.11.2020).
43. Пантелєєв В.П., Сніжко О.С. Словник бухгалтера та аудитора. Київ : ДП «Ін форм.-аналіт. Агентство», 2009. 39с.
44. Парашутін Н.В., Козлова Е.П. Курс бухгалтерського учета. Москва : Финансы, 1997. 424 с.
45. Пилипенко А.А., Дзьобко І.П., Писарчук О.В. Формування обліково-аналітичного забезпечення управління витратами підприємств та їх об'єднань: монографія; за заг. ред. докт. екон. наук, доц. А.А. Пилипенка. Харків : Вид. ХНЕУ, 2011. 344 с.
46. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : затверджено наказом

Міністерства фінансів України від 30.11.1999 №291 із змінами і доповненнями. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi:bin/laws/main.cgi> (дата звернення: 10.11.2020).

47. Податковий кодекс України: від 2 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi:bin/laws/main.cgi>. (дата звернення: 10.11.2020).

48. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: затверджене наказом Мінфіну від 24.05.95 р. № 88. URL: <https://pravo.uteka.ua/ua/doc/Pro-zatverdzhennya-Polozhennya-pro-dokumentalne-zabezpechennya-zapisiv-u-buhgalterskomu-obliku> (дата звернення 10.11.2020)

49. Про благоустрій населених пунктів : Закон України № 2807-IV від 06.09.2005. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-15#Text> (дата звернення: 10.11.2020)

50. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999р. №996-XIV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi:bin/laws/main.cgi>. (дата звернення: 20.11.2020)

51. Про відходи : Закон України №187/98-ВР від 05.03.1998. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/187/98-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 10.11.2020)

52. Про господарські товариства : Закон України №1576-XII від 19.09.1991. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12#Text> (дата звернення: 10.11.2020).

53. Про житлово-комунальні послуги : Закон України №2189-VIII від 09.11.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2189-19#Text> (дата звернення: 10.11.2020).

54. Про затвердження Методичних рекомендацій з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості : Наказ Міністерства промислової політики України №373 від 09.07.2007. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0373581-07#Text> (дата звернення: 10.11.2020).

55. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань : Наказ МФУ №879 від 02.09.2014. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14> (дата звернення: 10.11.2020).
56. Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами : Постанова КМУ №1010 від 26.06.2006. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1010-2006-%D0%BF#Text> (дата звернення: 10.11.2020).
57. Про затвердження Правил надання послуг з поводження з побутовими відходами : Постанова КМУ № 1070 від 10.12.2008. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1070-2008-%D0%BF#Text> (дата звернення: 10.11.2020).
58. Про затвердження типових форм первинної облікової документації зі статистики праці : Наказ Державного комітету статистики України від 05.12.2008 р. № 489. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0489202-08#Text> (дата звернення 10.11.2020).
59. Про затвердження форм первинних документів з обліку сировини і матеріалів: Наказ Мінстату від 21.06.96 р. №193. URL: <https://pravo.uteka.ua/doc/Pro-zatverdzhennya-tipovix-form-pervinnix-oblikovixdokumentiv-z-obliku-sirovini-ta-materialiv> (дата звернення 10.11.2020).
60. Про оплату праці : Закон України від 19.04.2011 р. № 3231-VI. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi:bin/laws/main.cgi>. (дата звернення: 20.11.2020).
61. Про підприємництво : Закон України № 696-XII від 07.02.1991. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12#Text> (дата звернення: 10.11.2020).
62. Пушкар М.С., Щирба М.Т. Теорія і практика формування облікової політики: моногр. Тернопіль: Карт-бланш, 2009. 260 с.
63. Райан Б. Стратегический учет для руководителя. Пер. с англ. под ред. А. Микрюкова. Москва: Аудит, ЮНИТИ, 1998. 616 с.
64. Резнікова В.В. Сутність категорії «послуга»: аналіз існуючих концепцій. *Вісник господарського судочинства*. Київ : Вищий господарський суд України; Видавничий дім «Ін Юре», 2009, №1. С.58-68

65. Садовська І. Б., Божидарнік Т.В., Нагірська К. Є. Бухгалтерський облік: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 688 с.
66. Семенець А.І. Тракткування основних понять при організації обліку розрахунків за надані послуги. *Сталий розвиток України: проблеми і перспективи: зб. матеріалів за результатами VIII науково-практичної конференції студентів та молодих вчених*. Електронне наукове видання; редкол.: І. В. Ящишина (гол. редкол., наук. ред.). Кам'янець-Подільський: КПНУ імені Івана Огієнка, 2020. С.63-67.
67. Сидорова А. В. Экономико-статистические методы в управлении сферой услуг. Донецк: ДонНУ, 2002. 240 с.
68. Сподарик В.М. Аналіз економічних категорій «затрати» і «витрати» за змістом і призначенням. *Економічний часопис-XXI*, 2013. №1-2 (2). С. 49-51.
69. Стаханов В. Н. Маркетинг сферы услуг: учеб. пособ. Москва: Экспертное бюро, 2001. 160 с.
70. Ткаченко Л. В. Маркетинг услуг: учеб. пособ. для студ. экон. спец. Донецк : ДАУБП, 2000. 102 с.
71. Хаксевер К., Рендер Б., Рассел Р., Мердик Р. Управление и организация в сфере услуг. Теория и практика. СПб., 2002. 752 с.
72. Хмелевська Л. П. Особливості розвитку малого підприємництва у сфері побутового обслуговування населення України: дис. канд. екон. наук: 08.01.01. Київ, 2002. 230 с.
73. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 01.10.2020)
74. Чацкіс Е.Д., Лысюк А.Н., Михайлова Т.П. Бухгалтерский учет активов, капитала, обязательств и хозяйственных операций: Учеб. пособие. Донецк : ДонГУЭТ, 2001. 301с.
75. Череп А.В. Управління собівартістю: Монографія. Харків: БД «ІНЖЕК», 2005. 376 с.
76. Шарманська В. М. Первинна документація і реєстри бухгалтерського обліку. Київ : Знання-Прес, 2010. 268 с.

77. Яругова А. Управленческий учет: опыт экономически развитых стран: Пер. с польск. Предисловие Я.В.Соколова. Москва : Финансы и статистика, 1991. 240 с.